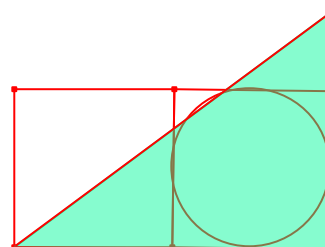

Problemes de Geometria per a l'ESO 273

2721.- En la figura, la circumferència de radi 1 està inscrita en el quadrat.
 Calculeu l'àrea del triangle ombrejada que té els costats tangents a la circumferència.

Solució: 1

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2$

Siguen K, L, M els punts de tangència de la circumferència de centre O i els costats del triangle rectangle FBG .

$$\overline{FK} = \overline{FM} = 3, \overline{BK} = \overline{BL} = 1$$

Siga $\overline{GL} = \overline{GM} = a$

$$\overline{FG} = 3 + a, \overline{FB} = 4, \overline{BG} = 1 + a$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle FBG :

$$(a + 3)^2 = 4^2 + (1 + a)^2$$

Simplificant:

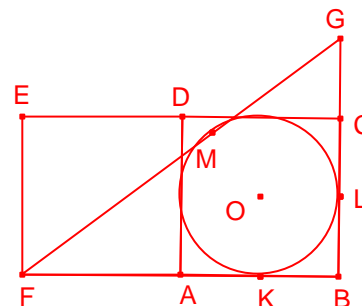
$$a = 2$$

Aleshores,

$$\overline{FG} = 5, \overline{FB} = 4, \overline{BG} = 3$$

L'àrea del triangle rectangle FBG :

$$S_{FBG} = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 3 = 6$$

Solució 2:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2$

Siguen K, L, M els punts de tangència de la circumferència de centre O i els costats del triangle rectangle FBG .

Siga $\alpha = \angle OFK, \overline{FK} = 3, \overline{OK} = 1$

$$\tan \alpha = \frac{1}{3}$$

Siga $\overline{BG} = b$

$$\angle GFB = 2\alpha$$

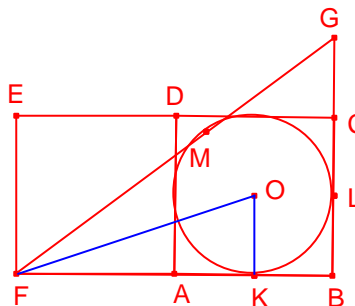
$$\frac{b}{4} = \tan 2\alpha = \frac{2 \cdot \frac{1}{3}}{1 - \left(\frac{1}{3}\right)^2} = \frac{3}{4}$$

Resolent l'equació:

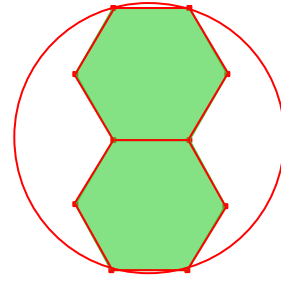
$$b = 3$$

L'àrea del triangle rectangle FBG :

$$S_{FBG} = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 3 = 6$$

2722.- En una circumferència hi ha inscrits dos hexàgons regulars de costat 1.
 Calculeu el radi de la circumferència.

Solució:

Siguen els hexàgons regulars $ABCDEF, EDGHIJ$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga la circumferència de centre O , el punt mig del costat \overline{DE} , i

diàmetre $\overline{BI} = 2R$

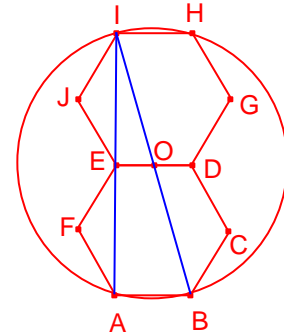
$$\overline{AI} = 2\sqrt{3}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABI$:

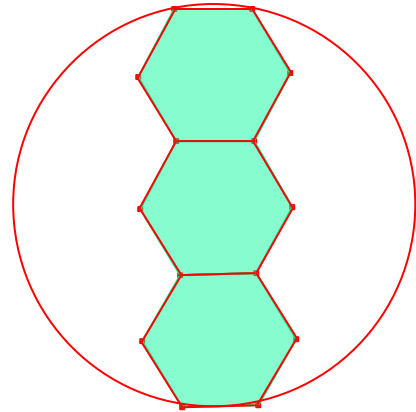
$$4R^2 = 1 + (2\sqrt{3})^2$$

Aleshores:

$$R = \frac{\sqrt{13}}{2}$$

2723.- Determineu la proporció entre les àrees de la suma dels tres hexàgons regulars i el cercle.

Solució:

Siguen els hexàgons regulars

$ABCDEF, EDGHIJ, IHKLMN$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga la circumferència de centre O , el punt mig de la diagonal \overline{JG} , i diàmetre $\overline{BM} = 2R$

$\overline{AM} = 3\sqrt{3}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABM$:

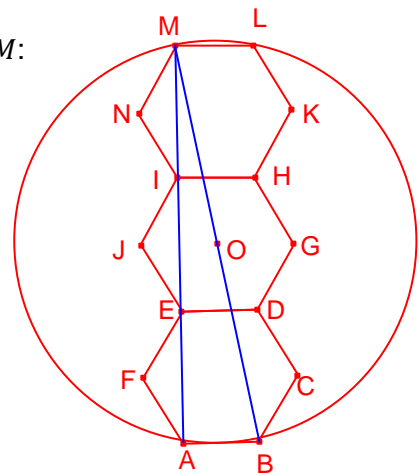
$$4R^2 = 1 + (3\sqrt{3})^2$$

Aleshores:

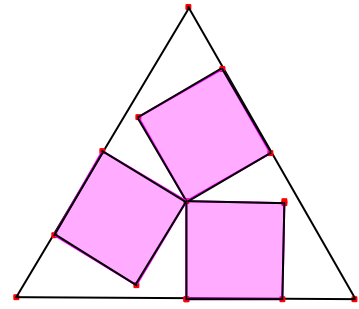
$$R = \sqrt{7}$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{3H} = 3 \cdot 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot 1^2}{\pi(\sqrt{7})^2} = \frac{9\sqrt{3}}{14\pi} \approx 0.3544$$

2724.- Calculeu l'àrea del triangle equilàter exterior si els costats dels tres quadrats iguals són unitaris.

Solució:

Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = c$

El vèrtex comú dels tres quadrats és el centre del triangle equilàter ja que està a la mateixa distància dels tres costats.

Siguen els quadrats $ODEF, OGHI, OJKL$ de costats $\overline{DE} = 1$

Aplicant el teorema de Viviani al punt O .

La suma de les distàncies de O als costats és igual a l'altura del triangle equilàter.

Aleshores:

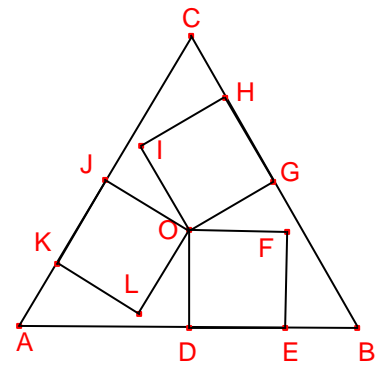
$$\overline{CD} = 3$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle CDB$:

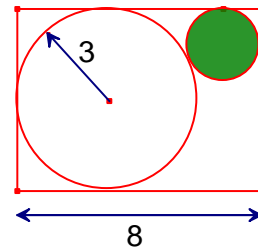
$$c = \overline{BC} = 2\sqrt{3}.$$

L'àrea del triangle equilàter $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 2\sqrt{3} \cdot 3 = 3\sqrt{3}.$$

2725.- El costat gran del rectangle de la figura mesura 8.
 Calculeu el radi de la circumferència menuda sabent que el radi de la circumferència gran mesura 3.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$, $\overline{AB} = 8$

Siga O el centre de la circumferència de radi 3.

$\overline{AD} = 6$

Siga P el centre de la circumferència de radi $\overline{PK} = r$

Siga Q la projecció de O sobre la recta paral·lela al costat \overline{AB} que passa per P .

$\overline{OQ} = 3 - r$, $\overline{OP} = 3 + r$, $\overline{PQ} = 5 - r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OQP$:

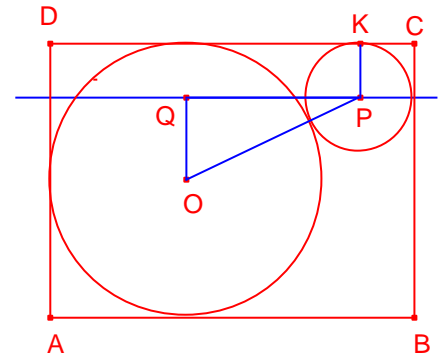
$$(3 + r)^2 = (5 - r)^2 + (3 - r)^2$$

Simplificant:

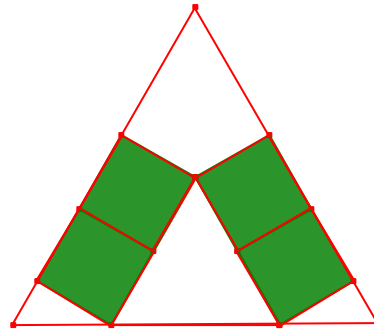
$$r^2 - 22r + 25 = 0$$

Resolent l'equació:

$$r = 11 - 4\sqrt{6}$$

2726.- Quatre quadrats iguals tenen els costats sobre els costats d'un triangle equilàter.
 Calculeu la proporció entre les àrees de la suma dels quatre quadrats i la del triangle equilàter.

Solució:

Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga el quadrat KLMN de costat $\overline{KL} = x$.

$$\overline{KP} = 2x$$

$$\overline{AK} = \frac{c - 2x}{2}$$

$$\overline{AM} = \frac{1}{2}\overline{AK} = \frac{c - 2x}{4}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ANK$:

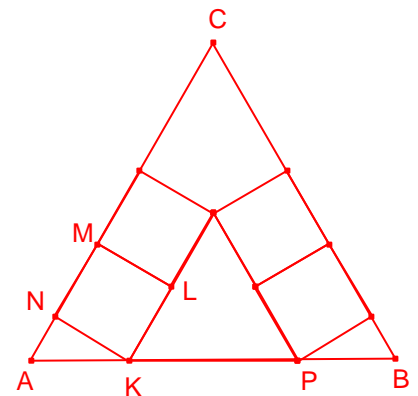
$$\frac{x}{\frac{c - 2x}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Resolent l'equació:

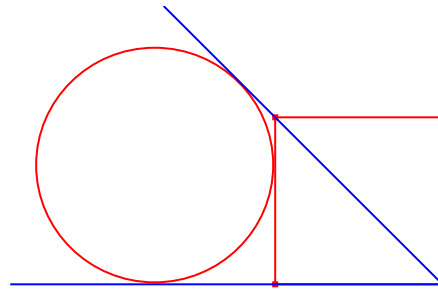
$$x = \frac{2\sqrt{3} - 3}{2}c$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{4Q}}{S_{ABC}} = \frac{4x^2}{\frac{\sqrt{3}}{4}c^2} = \frac{4(21 - 12\sqrt{3})}{\sqrt{3}} = 4(-12 + 7\sqrt{3}) \approx 0.4974$$

2727.- El quadrat s'ha construït utilitzant tres tangents a una circumferència de radi 1. Calculeu l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$
 Siga la circumferència de centre O i radi 1.

Siguen K, L, M els punts de tangència.

$$\overline{AL} = \overline{AK} = \overline{OK} = 1$$

$$\overline{DL} = \overline{DM} = c - 1$$

$$\overline{BD} = c\sqrt{2}$$

$$\overline{BM} = \overline{BA}$$

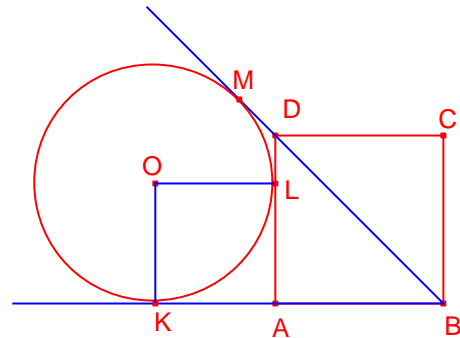
$$c - 1 + c\sqrt{2} = 1 + c$$

Resolent l'equació:

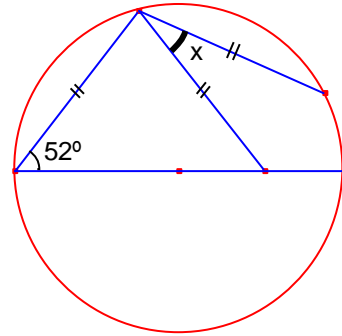
$$c = \sqrt{2}$$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = 2$$

2728.- S'han dibuixat tres segments iguals amb un extrem comú de la circumferència. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga la circumferència de centre O i diàmetre \overline{AB}

Siguen els segments $\overline{PA} = \overline{PC} = \overline{PD}$

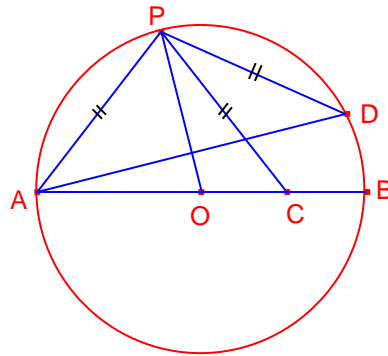
Siga $x = \angle CPD$.

El triangle $\triangle ACP$ és isòsceles.
Aleshores, $\angle APC = 76^\circ$

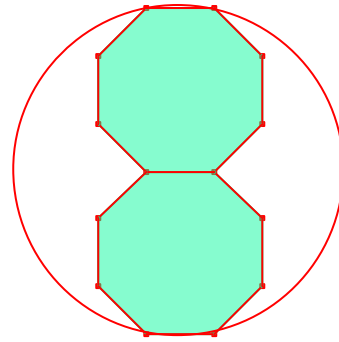
El triangle $\triangle APO$ és isòsceles.
Aleshores, $\angle APO = 52^\circ$
Aleshores, $\angle AOP = 76^\circ$

$$\angle OPC = \angle APC - \angle APO = 76^\circ - 52^\circ = 24^\circ$$

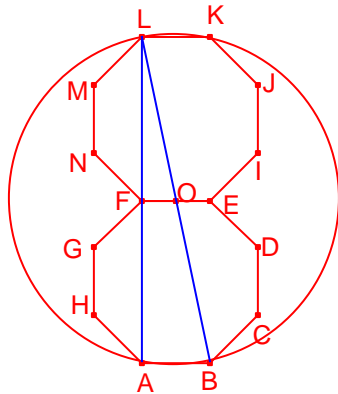
El triangle $\triangle APD$ és isòsceles.
Aleshores, $\widehat{AP} = \widehat{PD}$
Aleshores, \overline{OP} és mediatriu de la corda \overline{AD}
Per tant, $\angle APO = \angle OPD$
 $24^\circ + x = 52^\circ$
Aleshores, $x = 28^\circ$

2729.- En una circumferència hi ha inscrits dos octògons regulars de costat 1. Calculeu el radi de la circumferència.

Solució:

Sigueu els octògons regulars $ABCDEFGH, FEIJKLMN$ de costat $\overline{AB} = 1$
 Siga la circumferència de centre O , el punt mig del costat \overline{FE} , i diàmetre $\overline{BL} = 2R$
 $\overline{AF} = 1 + \sqrt{2}$

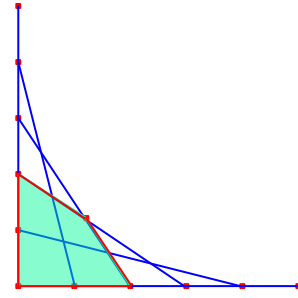
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABL$:

$$4R^2 = 1 + (2 + 2\sqrt{2})^2$$

Aleshores:

$$R = \frac{\sqrt{13 + 8\sqrt{2}}}{2}$$

2730.- Dos segmentos perpendiculars de longitud 5 cm s'han dividit en 5 parts iguals. Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siguen els segments $\overline{OE} = \overline{OJ} = 5$

Siga P la intersecció dels segments $\overline{BH}, \overline{CG}$

El punt P pertany a la bisectriu dels segments.

Siga K la projecció de P sobre el segment \overline{OJ}

Siga $\overline{OK} = \overline{PK} = x$

$$\overline{GK} = 2 - x$$

Els triangles rectangles $\triangle GKP, \triangle GOC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{3} = \frac{2-x}{2}$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{6}{5}$$

L'àrea de la regió ombrejada $ABPG$ és:

$$S_{ABPG} = 2 \cdot S_{OPG} = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \frac{6}{5} = \frac{12}{5}$$

